

Era una boda? Els convidats entra-ven, ben empolainats i en grupets, amb somriure de dia gran. Es feien tot de fotos a l'entrada.

Era un bateig? A dins hi havia un text nounat, net i polít, guaitant per rebre la benvinguda al món, la seua benedicció.

No, no era res d'això. Era l'exposició d'una tesi *cum laude*, i els aspirants a nota eren dos diputats valencians, Serafín Castellano i Joan Ignasi Pla –representants respectius de PP i PSOE–, acompanyats d'una munió de coreligionaris. Ells dos al mig de l'hemicicle, en un pupitre en què tot just hi cabien, a manera de judici sumaríssim, un judici que sabien guanyat. No com aquell altre encausat, de nom Juan José Ibarretxe, a qui un dia van estalviar l'escarni públic ubicant-lo a la tercera graderia. Aquests, tot al contrari, eren els alumnes avantatjats, i per això havien d'estar ben visibles. Aquests són el millor l'exemple.

El passat dimarts, dia 20, la proposta de reforma de l'Estatut valencià era admesa al Congrés. És la primera d'una llarga llista i, per què no dir-ho, també és un model. Doble consens –als hemicicles valencià i, presumiblement, espanyol, que compta amb el suport dels dos partits majoritaris– i respecte absolut a la Constitució. “Al servei dels valencians i de tots els espanyols”, com va dir el president Camps en acabar la jornada, perquè “així, entre tots, seguim fent Espanya, el meravellós projecte en comú que és l'Espanya constitucional”.

Sí al “model Camps”. El cognom del president dona nom a una clàusula que ha agafat molta anomenada, però bé podríem dir que, en realitat, tot l'Estatut porta el seu segell. Ha violat la virginitat de les grans lleis que fins fa poc clamava el PP, tot i que, és clar, a un preu baix. No és un text agosarat, però suficient perquè moleste capitosts del partit, entre els quals, en primera fila, Eduardo Zaplana. Suficient perquè d'altres, com ara el president balear, Jaume Matas, en vulguen més. Per al PSOE és un èxit que la primera reforma que entra a la cambra baixa siga d'autonomia popular.

En tot cas, Serafín Castellano, portaveu del PP a les Corts valencianes i defensor de la reforma al Congrés amb el secretari general del PSPV-PSOE, Joan Ignasi Pla, va aprofitar el seu discurs per aclucar l'ull als sectors més immobilitzats

Joan Ignasi Pla i Serafín Castellano, portaveus del PSPV-PSOE i del PP, respectivament, enmig de l'hemicicle espanyol, des d'on van seguir el debat.

Els alumnes avantatjats

L'Estatut valencià ha estat rebut amb reverència al Congrés de Diputats. Al seu rerefons hi ha, inherents, les negociacions sobre el text català, com es va comprovar al ple d'admissió a tràmit.

tes del partit. Va parlar de “lleialtat a Espanya”, d’“orgull de ser valencians, i per tant espanyols”, o de destacar com a positiu que el nou text no incloga el requisit lingüístic. De la “llengua valenciana”, va recordar que “no té una altra denominació que valencià”.

Pla va citar Joan Fuster i Vicent Andrés Estellés, va recordar que “compartim moltes de les nostres característiques amb uns altres pobles i comunitats espanyoles, i això és bo”, i a més, va apuntar que en la proposta de finançament valenciana prima “la multilateralitat i la cooperació”. Una al·locució en la línia de l’“Espanya plural”.

La vicepresidenta primera del Govern espanyol, María Teresa Fernández de la Vega –valenciana–, va repassar la història de l'estat autònom, va promocionar les reformes estatutàries –“que faciliten el progrés dels ciutadans”– i va criticar la preeminència que té el “debat territorial”. Segons De la Vega, aquest projecte de llei obre “una nova fase del desenvolupament del nostre estat”.

La versió dura la va patrocinar un exministre de Defensa murcià de circumscripció valenciana, anomenat Federico Trillo. Qui ha patit el cas Perejil, la guerra de l'Iraq o la catàstrofe del Iakovlev ja té la mà dreta trencada. Trillo va esmentar fins a l'infinit paraules com Espanya, Constitució..., i, sobretot, nació: “L'Estatut de la Comunitat Valenciana no parla d'una altra nació que no siga la nació espanyola”, va dir, en un clar missatge al procés de reforma català. En realitat, tot el seu temps el va invertir a comparar les bondats del cas valencià davant la malícia de l'encara fetus del nord, i sense mencionar en cap cas ni Catalunya ni els catalans.

Aquesta reforma, no. Jordi Xuclà, en representació de CiU, va saludar el període de reformes legals que s'acosta, va recordar el compromís del president José Luis Zapatero d'aprovar les reformes ja pactades a cada autonomia –una altra aclucada d'ull al cas català– i va recordar els lligams que uneixen el País

Valencià i Catalunya, destacant la llengua.

El diputat valencià d'ERC al Congrés, Agustí Cerdà, va desvelar un comentari fet pel president dels populars, Mariano Rajoy, segons el qual "això ni és reforma ni és res". I va abundar en la simbologia, recordant allò que Emilio Attard –membre d'UCD encarregat de negociar l'Estatut del 1982– va dir en una entrevista en aquest setmanari: "La imbecilitat de Comunitat Valenciana va ser meua." Cerdà va ubicar el context en què va nàixer aquell text: bombes a la llibreria Tres i Quatre, la mort de Miquel Grau, els tancs de Jaime Milans del Bosch entrant a València... Tot, sense que hi haguera cap detingut. Va felicitar-se pels avanços, "tot i que arriben vint anys tard", com ara la capacitat del president per dissoldre les Corts, però va incidir en els buits: la manca de control urbanístic –"més país i menys PAI"–, el problema del deute, la tanca del 5% per accedir a les Corts, el no reconeixement de la unitat lingüística o el problema del finançament: "A la vaca, cal cuidar-la, perquè done llet."

Per la seua banda, Isaura Navarro, en nom d'Esquerra Verda, va parlar d'"Estatut preventiu", de "pèrdua d'identitat dels valencians" o de millores "acomplexades", com el Servei Tributari Valencià. "Com en les festes de moros i cristians, vostès [PP i PSOE] ja ho tenen tot pactat. Ja saben qui farà de qui, i que al final llançaran coets", va etzibar.

El portaveu socialista a la cambra, Alfredo Pérez Rubalcaba, va exposar les línies bàsiques que haurà de complir qualsevol reforma, i va saludar que el PP ara se sume a "l'aprofundiment de la descentralització i un millor autogovern per a les autonomies". Va criticar "els privilegis, la insolidaritat".

Amb 306 vots positius, 4 de negatius i 13 abstencions, el text s'ha remès a la Comissió Constitucional. Joan Herrera, d'ICV, va abstenir-se –la resta del grup va votar en contra, convençuts per la diputada Navarro–. ERC, el BNG –que defensarà els interessos del Bloc Nacionalista Valencià– i la Chunta Aragonesa –que tem pel dret a l'aigua que recull el text– també van abstenir-se.

A la tribuna, emulant el col·lectiu homosexual encapçalat pel socialista Pedro Zerolo, el president Camps va esclatar d'alegria, com si la presa en con-

1. Camps, escortat per Campos i González Pons, agraeix el suport del PP. **2.** No tot hom va aplaudir Camps; Zaplana agafa una carpeta i Aragonés –mà dreta d'Aznar–, la cartera. **3.** Membres de la mesa de les Corts valencianes accedeixen al Congrés. **4.** Molts exministres del PP; d'actuals, els valencians i López Agullar. **5.** Jordi Sevilla, Zaplana amb Hernando i Michavila amb Cholvi, que no és diputat: poca expectació. **6.** De la Vega i Pla.

sideració li haguera sorprès. A sota, els diputats populars l'aplaudien. Tots? No, tots no ho feien. N'hi havia un que no. El tercer per la dreta de la segona filera, amb un moreno imponent, ocupava les mans amb una carpeta roja. Ni mirava el president valencià. Era ell, Eduardo

Zaplana, que havia tingut una actitud passiva durant les sis hores del ple, si de cas distret gràcies al telèfon mòbil o als nous ordinadors personals que s'acaben d'instal·lar a l'hemicicle.

A l'eixida, Vicente Martínez Pujalte, diputat murcià també triat per la llista de

Una foto per a la història

Serafín Castellano ha completat el seu viatge de 180 graus. Si fa poc més d'un any va estar al darre-re de la monumental plantada de diputats zaplanistes a l'hemicicle valencià, ara ha estat clau en la negociació estatutària i en la seua defensa al Congrés, a escassíssims metres de l'escó de Zaplana, que ni se'l mirava. Potser per això, perquè Camps ja considera Castellano un dels seus i en volia deixar constància, el president valencià busca-va intrèpidament un fotògraf a l'eixida de la zona de premsa del Congrés. Després d'abraçar Castellano cridant "*¡Machoooo!*", Camps va adreçar-se al diputat per València Ignacio Gil-Lázaro, que completava el trio: "*Oye, yo quiero hacerme una foto con Serafín, ¿quién me la puede hacer? ¡Hoy es un día histórico!*" L'excels protagonisme que Camps ha atorgat a Castellano ha servit per minvar les forces de l'equip rival.

València, va exclamar en veu alta: "*¡Valencia 1 - Cataluña 0!*".

Encara a dins, i a pregunta d'aquest setmanari sobre la possibilitat de rebai-xar al 3% la tanca del 5% que l'Estatut -l'únic que ho fa- marca per accedir a les Corts valencianes, el president Zapatero va manifestar-se procliu a retocar-la, tot i que durant les negociacions entre populars i socialistes els primers van tancar-se en banda: "Crec, sincerament, que cal facilitar al màxim la representació i la participació. El senyor Pla s'ha manifestat més favorable al 3%, però estem en un àmbit de consens. Esperem al desenvolupament parlamentari. Veig raonable que el llindar estiga al 3%..., tot i que el 5% és exactament igual de democràtic." Camps, en conferència de premsa posterior, assegurava que "el debat del 5% s'ha obert i s'ha tancat avui".

Al capdavant, qualsevol debat sobre el text estatutari sembla que es tancarà tot just obrir-se. Està barrat, amb pany i forarellat. La tesi, de fet, està a punt d'editar-se. Tan sols falta esmenar les errates.

Víctor Maceda (Madrid)

"Si Bloc i Esquerra Unida volen, lluitarem conjuntament des d'ara"

Quin tràmit seguirà l'Estatut?

—Hi haurà, com a mínim, tres setmanes per presentar esmenes a la Comissió Constitucional; després vindrà la ponència d'aquesta comissió: les esmenes que s'accepten, s'hi incorporen; les que no, es debaten de nou a la comissió en un ple ponderat —cada deu diputats, un representant—. Tot seguit, el ple del Congrés, on es discuteixen les esmenes que queden, i, com a llei orgànica que és, es vota a la totalitat per majoria absoluta; al Senat, on també es pot esmenar, i novament es vota al Congrés. Finalment, es remet el text a les Corts valencianes, on s'ha d'aprovar.

—Tornarà a València per falles?

—Potser abans, encara que entremig hi ha el debat dels pressupostos, que ho alenteix tot. A més, la majoria a València no és la mateixa que a Madrid. El PSOE pot introduir alguna esmena.

—Però votaran amb el PP, tot i els pactes amb ERC i Esquerra Verda.

—Nosaltres collarem. Podem aconseguir canvis. Han deixat alguna porta oberta, en temes com la llengua o el percentatge d'accés a les Corts. De fet, el PSOE porta al seu programa electoral la rebaixa del 5 al 3%. És una de les seues reivindicacions. I en el memoràndum de les llengües parlen de català-valencià, amb l'afegit de la definició que n'ha fet l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

—El PP aprovaria aquests canvis?

—Al País Valencià la gent no entendria que es feren enrere per aquests dos xicotets retocs.

—Per què l'abstenció, en la presa en consideració del dimarts passat?

—Per respecte, perquè encara no parlem del text en si.

—Esquerra Verda va votar en contra, llevat de Joan Herrera. El discurs d'Isaura Navarro li va agradar?

El diputat valencià d'ERC al Congrés, Agustí Cerdà, confia que a Madrid es millore el text remès des de València.

—Sí, va ser correctíssim.

—El signaria?

—Sí, en gran part sí. Al cap i a la fi, estem junts al Compromís per l'Estatut.

—I va trobar diferències entre els discursos de Castellano i Pla?

—Sí, són els discursos de cada partit. Els recursos a Fuster i Estellés que va fer servir Pla, en la línia de l'Espanya plural, descentralitzada i autonomista, i el discurs del PP, de l'himno regional. Tampoc no era el mateix el discurs de